

Gregorio Allegri	<i>Veni sancte spiritus</i>
Edvard H. Grieg	<i>Ave maris stella</i>
Dmitrij Bortnjanski	<i>Iže heruvimi</i>
Sergej Rahmanjinov	<i>Tebje poem</i>
Arvo Pärt	<i>Bogorodice, djevo</i>
Pavel Česnokov	<i>Spasjenije</i>
Pablo Casals	<i>O vos omnes</i>
Franz Biebel	<i>Ave Maria (Angelus Domini)</i>
Frank Ticheli	<i>Earth Song</i>
Philip Stopford	<i>Ave verum corpus</i>
Shawn Kirchner (ar.)	<i>Wana Baraka</i>

Već gotovo tri desetljeća, u mjesecu ožujku, **Akademski zbor Vladimir Prelog** priređuje svoj cjelovečernji koncert, koji je, pored brojnih drugih aktivnosti i nastupa tijekom cijele godine, na neki način postao centralni događaj svake sezone. Dok smo cijelu prošlu godinu posvetili projektu *Black Music Tribute* (koji i dalje s velikim veseljem i uspjehom izvodimo diljem Hrvatske), ovogodišnji je koncert posvećen svjetskim zbornim klasicima, s naglaskom na kasnoromantično razdoblje i suvremene autore. Jedini veći odmak u prošlost je **Veni sancte spiritus G. Allegrija**. Allegri je autor velikog broja moteta (najpoznatiji je *Miserere*), skladavši ih kao pjevač-kontraalt u Sikstinskoj kapeli. Iako već dobrano na pragu baroka, pisani su u stilu starog majstora Palestrine, no ipak s određenom vlastitom ornamentikom.

U drugoj polovini 19. stoljeća, zbarska a cappella glazba doživjela je veliki procvat zahvaljujući osnivanju mnogih amaterskih pjevačkih društava diljem Europe, koji su kasnije u mnogim slučajevima postali i profesionalni. Također, kvaliteta muziciranja u crkvenim krugovima je napredovala ne samo u vidu uvježbanosti, nego i interesa pučanstva za muziciranjem na misama i drugim liturgijskim događajima. Tako je cijelo razdoblje iznjedrilo enorman fundus fenomenalnih djela, tzv. zbarskih minijatura u kojima skladatelji koriste mogućnosti zbarskog ansambla sve dublje i zahtjevnije, sve više se približavajući bojama i efektima koje se mogu dobiti raznolikošću instrumentarija velikih orkestrara. Gustoća sloga, korištenje ekstremnih doseg glasova, izmjena polifonije i homofonije, kombinacije pojedinih dionica, potiču maštu skladatelja. Temelje takvom pristupu postavili su Mendelssohn, slijedili Brahms i Bruckner, Rahmanjinov... Dvadeseto stoljeće donosi emancipaciju disonance, što se naravno odrazilo i u zbarskom stvaralaštvu, dok istodobno nadolazeća jazz, pop i filmska industrija nezaustavljivo traži nove izričaje, eksperimentiranja, glasovne efekte, utječući na sve glazbene oblike.

Edvard Hagerup Grieg istaknuti je predstavnik skandinavskog kruga nacionalno orijentiranih romantičara (Sibelius, Hallström). Primarno posvećen instrumentalnoj glazbi, autor je i malog broja zbarskih skladbi, među kojima je vrlo omiljena *Ave maris stella*. Anđeoska pjesma (*Iže heruvimi*) **D. Bortnjanskog** ofertorij je u pravoslavnoj liturgiji kada Krist ulazi na sveti Oltar da bi se predao narodu. Nakon pjevanja, svećenici uzimaju kruh i vino. Bortnjanski sklada prvi dio himna vrlo tihom anđeoskom harmonizacijom. Drugi dio slavje je s završnom strastvenom „Alilujom“. **Rahmanjinovljev** *Tebje poem* dio je Liturgije sv. Ivana Krizostoma op. 31. Odražava sjajan talent slavnog ruskog skladatelja; njegovo izvrsno poznavanje funkcioniranja ljudskog glasa i mogućnosti zbarskog sloga neprikosnoven je izvor oduševljenja i ljepote. Na sličnom tragu je i **Pavel Česnokov**, koji 1912. sklada deset pričešnih himana (op. 25). Jedna je od posljednjih sakralnih djela koje je skladao prije sovjetskog potiskivanja kršćanstva i religije. „Spas stvorio si u središtu Zemlje, Bože. Aleluja.“ Posebna je **Bogorodica** estonskog skladatelja **Arva Pärta**. Ritmički razigrana, lijep je primjer minimalističke tehnike skladanja koju Pärt razvija ponavljanjima glazbenog materijala u kojeg umeće blok tzv. zvučnog zida, asocirajući na rusko crkveno pjevanje.

Katalonac **Pablo Casals** (1876-1973), jedan je od najslavnijih violončelista 20. st. Kao skladatelj napisao je mnogobrojna djela za svoj instrument, ali i moteta. Danas se najčešće izvodi osmeroglasni *O vos omnes* iz 1932. Legendarna je anegdota jednog novinara koji je, upitavši tada 93-godišnjeg Casals, kako to da još uvijek vježba violončelo tri sata dnevno, dobio odgovor: „Počinjem primjećivati neki napredak“. Za razliku od njega, njemački zborovođa i profesor na Mozarteumu F. X. **Biebel** cijeli je

svoj život posvetio zbornskoj glazbi. Najpoznatija mu je *Ave Maria* (1959), koja sadrži dijelove *Angelusa*, kao i *Ave Marie*. Napisana je dvozorno u raznim verzijama, a popularnost je stekla promocijom američkog muškog ansambla Chanticleer. Zanimljivo je da je izdavač Hinshaw Music, Inc. prodao više od 670.000 partitura ove skladbe između 1992. i 2016.

Frank Ticheli suvremeni je američki kompozitor (r. 1958), profesor kompozicije na Univerzitetu Južne Kalifornije u Los Angelesu. U njegovom opusu nalazi se *Earth Song*, koja govori o vapaju našeg planeta u pokušaju obrane od čovjekovog utjecaja na okoliš zagađivanjem, ratovanjem, iskorištavanjem resursa. U nemogućnosti da spriječi uništavanje Zemlje, autor spas nalazi u glazbi, pjevanju i borbi za mir. Nešto mlađi od njega engleski je skladatelj i zborovođa **Philip Stopford** (r. 1977). Njegovo područje je uglavnom sakralna a cappella glazba, himni i molitve, uključujući i *Ave verum corpus* za višestruko razdijeljeni zbor.

Šesteroglasna *Wana Baraka* aranžman je popularne kenijske religiozne pjesme, koju je autor aranžmana **Shawn Kirchner** naučio od kenijskih sudionika jedne agrikulturne misije u Gani. Kao zborovođa, pjevač i svestrani muzičar, spretno je tu jednostavnu melodiju pretvorio u ritmički zahtjevni zborni stavak zanosne dramatike. Tekst na swahiliju glasi *Wana baraka, wana amani, wana furaha, wana uzima wale waombao: Yesu mwenyene alisema. Alleluja!* Značenje: „Imaju blagoslov, mir, radost i blagostanje, Oni koji mole: Tako reče sam Isus. Aleluja.“

I. J.

AKADEMSKI ZBOR VLADIMIR PRELOG:

Sonja Katanec-Franković
Edita Perić
Sanda Rončević
Milanka Kopač
Irma Zrnčić Čvarek
Marijana Erk
Melita Bakran
Branka Horvat
Ana Bogadi Šare
Olga Cesarec
Andrea Gracin
Jasna Vorkapić Furač
Vladimir Rapić
Ivan Grgurić
Stojan Trajkov
Miro Randić
Zvonko Šošić
Milivoj Srbljan

Jadranka Roša
Irena Štefanac
Martina Šeruga
Renata Žuškin
Mirjana Jakopčević
Božidarka Vidović Pupić
Danijela Ivanović
Teja Bogadi
Nevenka Keča
Mirjana Štefiček
Ana Miloš
Vinka Margan
Petra Puntijar
Mario Pongračić
Ivan Kovač
Krunoslav Kovačević
Branko Kobas

Jadranka Balenović
Petra Kalinović
Ruža Bruvo
Zdenka Lesjak
Mirjana Miličević
Božena Šmit
Anita Pamuković
Maria Hibl
Kalina Jurkovic
Karen Vitković
Nevenka Raguz
Domagoj Čvek
Mihael Makek
Božidar Bogadi
Zlatko Gotal
Goran Ćirić
Mladen Brajdić

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD U ZAGREBU
NEDJELJA, 24. 3. 2019.

AKADEMSKI ZBOR VLADIMIR PRELOG

KONCERT IZABRANIH ZBORSKIH
SKLADBI

*POVODOM 100. OBLJETNICE FAKULTETA
KEMIJSKOG INŽENJERSTVA I
TEHNOLOGIJE*

Solistica: **Edita Perić**

Dirigentska i umjetnička voditeljica: **Iva Juras**, dipl. muz.

Pročelnik: **Branko Kobas**, dipl. oec.

www.amaciz.hr